

med Vielsesritualet, saaledes som det var, og der har i saa Henseende været ført langvarige Forhandlinger, hvor ingen har taget det i Forsvar, men alle angreb det. Hvad det ny Forslag til Ritual angaar, da var det motiveret dels ved, at der var en almindelig herskende Utilfredshed med Vielsesritualet, saaledes som det var, og dels fandt man det ikke heldigt, om man skulde lade Forholdet være det, at enhver kunde afgøre, efter hvilket Vielsesritual han vilde vies, hvoraf Følgen vilde blive, at i den samme Menighed nogle viedes efter det gamle Ritual og andre efter det ny, og saa kunde der maaske opstaa Tvist om ogsaa det ny var lige saa godt som det gamle, og om man var viet lige saa godt efter det ny som efter det gamle. Endvidere er Sagen jo den, at vi her ere komne ind paa et Spørgsmaal, som vedrører Forholdet mellem Stat og Kirke, og man har da ment, at netop fordi Vielsen ikke blot er en kirkelig, men ogsaa en statsborgerlig Handling, burde Formen være en og den samme. Jeg skal tilføje, at der ikke har rejst sig nogen Klage fra Menigheden eller Præsternes Side over, at det er sket paa den Maade, og jeg kan ikke se rettere, end at i den Tid, man har haft det ny Vielsesritual, har der været almindelig Tilfredshed med det fra alle Sider. Men jeg anerkender fuldstændig det, som det ærede Medlem udtalte, at ellers er det den Vej, som skal gaas, og den Vej, jeg agter at følge og hidtil har fulgt, at hvor saadanne Forandringer skulle finde Sted, der skal det ikke ske ved kgl. Anordning om, at det nu skal være saaledes, men det skal ske paa den Maade, at det henstilles til Præst og Menighed, om de kunne blive enige derom. Jeg anerkender det saa meget mere, som jeg vil gaa et Skridt videre og sige, at skulle vi have et fuldstændig nyt Ritual gennemført og have det slet fast, saa maa det være en Lovgivningssag, og saa kan det ikke ske ved kgl. Anordning. Derimod naar saadanne mindre Forandringer ere nødvendige — og de maatte med Nødvendighed komme, da vore Ritualbestemmelser vare et Par Hundrede Aar gamle — passer det ikke. Det ærede Medlem maa indrømme mig, at paa mange Punkter maa der ske Forandring, men skulde man følge den Regel, at slet intet maatte ordnes uden ved Lov, da vilde man komme til ikke en Gang at kunne rette det gammeldags Sprog og ikke lade det afløse af nyere Sprog. Jeg tror, at, naar det kommer til Stykket, vil det ikke være saa vanskeligt for os at komme

til nogenlunde Overensstemmelse paa dette Punkt, thi, som jeg siger, hvad det ærede Medlems Grundstandpunkt angaar, at det skal ske ad Frivillighedens Vej, er jeg enig med ham.

Da jeg nu har talt med det ærede Medlem om de Ting, som angaa kirkelige Anliggender, vil jeg blive ved de øvrige Henvendelser, han har rettet til mig. Han henvendte sig til mig i et Spørgsmaal angaaende den farmakologiske Samling og spurgte mig, om Forholdet var det, at lige over for de gamle ansete Universitetsprofessorer lod Ministeren det gaa, naar de brugte Penge, som ikke vare bevilgede, medens de mere beskedne først maatte have dem bevilgede. Dertil vil jeg sige, at saaledes forholder det sig virkelig ikke. Jeg har ikke som Minister i Sinde at vise mig partisk. Den Regel, som jeg har sat mig for, straks da jeg blev Minister, var den, at jeg i min Gerning som Minister vilde være saa retfærdig og upartisk som muligt; jeg har ikke taget mere Hensyn til de gamle end til de unge, og det har jeg heller ikke gjort i denne Sag. Thi med denne Sag forholder det sig saaledes, at den har været mig ganske overordentlig pinlig netop paa Grund af den Overskridelse, som fandt Sted, og jeg kan forsikre det ærede Medlem, at jeg har sagt de Herrer min Mening derom meget alvorlig. Men der var en af Overskridelserne, som jeg ikke kunde faa med paa Tillægsbevillingsloven, fordi Forholdet var det, at jeg vel nok vidste, der vilde ske en Overskridelse, men jeg vidste ikke, hvor stor den vilde blive og kunde ikke faa det at vide, thi den særdeles dygtige yngre Universitetslærer, som det ærede Medlem hentydede til, kunde ikke opgive mig, hvor stor den var; han sagde, den vilde blive henimod 7,000 Kr., men det viste sig, at den blev over 8,000 Kr. Da jeg nu følger den Regel og indskærper den, hvor jeg kan, at man skal se at undgaa den Slags forventede Tillægsbevillinger, og at man skal have Pengene bevilgede forinden, navnlig naar der bliver Tale om større Overskridelser, saa vilde jeg ikke komme med et Forslag om forventet Tillægsbevilling paa en Sum, hvis Størrelse jeg ikke kunde angive. Derfor sagde jeg udtrykkelig, at denne Sag skulde paa næste Aars Finanslov. Saaledes er Forholdet, og jeg tror ogsaa, det ærede Medlem vil billige det, naar han faar at høre, hvorledes Sammenhængen er.

Derimod kommer jeg nu til et Spørgsmaal, hvor jeg vanskelig bliver enig med